

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Alueiden yhteistyö, työnjako ja aluejako

Kooste pyöreän pöydän keskustelusta 28.9.2026

Tiivistelmä hyvinvointialuejohtajien nostoista

- Alueet näkivät tarvetta uudistamiselle.
- Nykyisten hyvinvointialueiden määrän vähentäminen ei ole lyhyellä aikavälillä ensisijainen ratkaisu. Ensin pitäisi hyödyntää nykyisen rakenteen mahdollisuudet ja arvioida tarkemmin, mitä ongelmaa suuremmilla alueilla ratkaistaisiin.
- Pidemmästä aikavälistä näkemykset eroavat: suurin osa alueista kannattaa nykyisen rakenteen kehittämistä ja tarvittaessa tapauskohtaisia muutoksia, osa näkee aluejaon yhtenä tarkasteltavana osana hyvinvointialueuudistuksen seuraavaa valtakunnallisesti suunniteltua vaihetta.
- Alueiden välistä yhteistyötä ja työnjakoa kannattaa vahvistaa, tarvittaessa nykyistä velvoittavammin, etenkin vaativissa ja harvoin tarvittavissa palveluissa.
- YTA-yhteistyön tiivistämistä kannatettiin, mutta yhteistyön ei tarvitse rajoittua vain YTA-rajoihin, vaan sen tulisi seurata tarkoituksenmukaisia palvelu- ja yhteistyökokonaisuuksia.
- Tuotannollisen yhteistyön lisääminen nostettiin esille useammassa puheenvuorossa, esimerkiksi yhteisten yhtiöiden ja tuotanto-organisaatioiden kautta.
- Sote-integraatiota ei pidä rikkoa. Erityisesti perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraation hyödyntämistä halutaan jatkaa. Uudenmaan erillISRatkaisun osapuolten hyvistä kokemuksista huolimatta sitä ei pidetä muuhun maahan sopivana ratkaisuna.
- Sosiaalihuolto lukuun ottamatta joitain vaativia erityispalveluja on ensisijaisesti lähipalvelua ja hyötyy alueellista tuntemuksesta. Erityisesti tämä koskee yhä lisääntyvää ikääntyneiden palvelukokonaisuutta.
- Rahoitusmallin ja kannusteiden kehittämistä pidetään olennaisena. Aluekoon kasvattamisen ei katsota sellaisenaan ratkaisevan kustannuskehityksen ongelmia.
- Kaikki merkittävät rakenneratkaisut edellyttävät kokonaisvaltaista vaikutusarviointia, jossa talouden lisäksi arvioidaan muutuskustannukset, palvelujen saatavuus, henkilöstö, turvallisuus, varautuminen ja alueelliset vaikutukset.
- Pelastustoimi halutaan säilyttää hyvinvointialueiden vastuulla. Nykyisestä integraatiosta nähtiin hyötyjä erityisesti pelastustoimen ja ensihoidon välillä.